Crna Gora

DECENIJA OBNOVE NEZAVISNOSTI
HILJADU GODINA DRŽAVNOSTI
2016

Da je vječna Crna Gora

Vlada Crne Gore
Zavod za statistiku

Saopštenje

Harmonizovani indeks potrošačkih cijena (HICP)
Avgust 2016. godine

Mjesečna inflacija u avgustu 2016. godine, mjerena HICP-om iznosila je 0,1%

Potrošačke cijene u Crnoj Gori u avgustu 2016. godine, mjerene HICP-om, bile su u prosjeku više za 0,1% u odnosu na jul iste godine, dok su u odnosu na isti mjesec prethodne godine ostale nepromijenjene. Najveći uticaj na mjesečnu stopu inflacije imali su rast cijena: povrća; mesa; voća; cipela i ostale obuće; šećera, džema, meda, čokolade i slatkiša; ostalih uređaja, predmeta i proizvoda za ličnu njegu.

Posmatrano po glavnim grupama, mjesečni rast cijena zabilježen je u grupama: Hrana i bezalkoholna pića (0,7%); Zdravlje (0,3%); Ostala dobra i usluge (0,3%); Alkoholna pića i duvan (0,2%); Stanovanje, voda, struja, gas i druga goriva (0,2%); Rekreacija i kultura (0,1%), dok je pad cijena zabilježen u grupama: Prevoz (-1,4%); Odjeća i obuća (-0,3%); Namještaj, oprema za domaćinstvo i rutinsko održavanje stana (-0,1%); Hoteli i restorani (-0,1%).

Cijene ostalih proizvoda i usluga nisu se bitnije mijenjale.

Pozitivne godišnje stope inflacije u avgustu 2016. godine zabilježene su u grupama: Odjeća i obuća (4,1%); Alkoholna pića i duvan (2,5%); Zdravlje (2,4%); Hoteli i restorani (2,4%); Komunikacije (0,6%); Rekreacija i kultura (0,1%), dok su negativne godišnje stope zabilježene u grupama: Prevoz (-5,7%); Namještaj, oprema za domaćinstvo i rutinsko održavanje stana (-1,2%); Stanovanje, voda, struja, gas i druga goriva (-1,1%); Ostala dobra i usluge (-0,7%); Hrana i bezalkoholna pića (-0,6%).

Grafik 1. Godišnje i mjesečne stope inflacije (HICP)

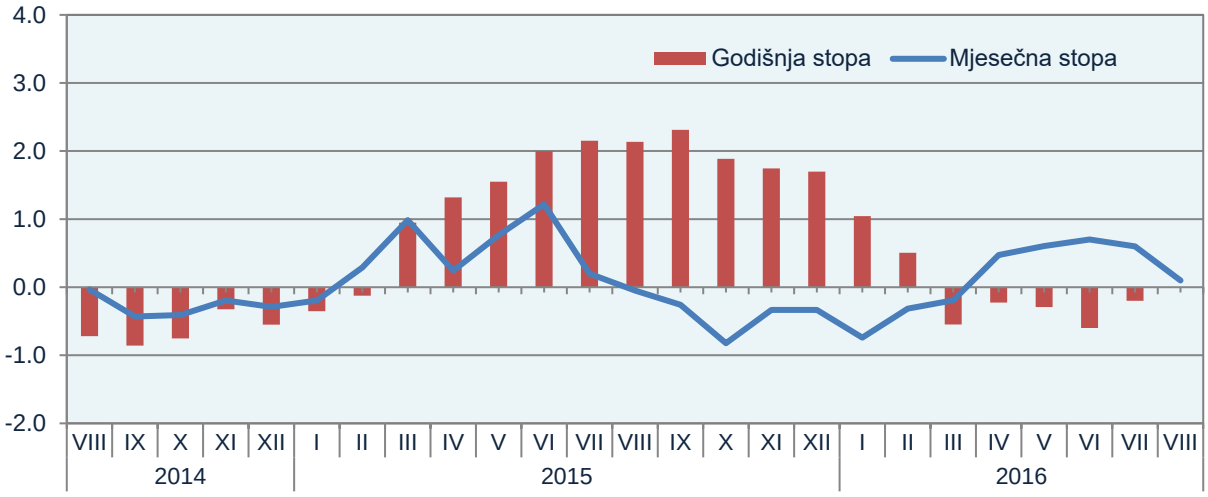

Tabela 1. Stope inflacije mjerene harmonizovanim indeksom potrošačkih cijena, u %

	Naziv	Ponderi ‰	Avg 2016 Ø 2015	Avg 2016 Jul 2016	Avg 2016 Avg 2015	Avg 2016 Dec 2015
00	**HICP - ukupno**	***1000,0***	**1,1**	**0,1**	**0,0**	**1,2**
01	Hrana i bezalkoholna pića	*308,7*	-0,5	0,7	-0,6	-0,2
02	Alkoholna pića i duvan	*56,0*	3,2	0,2	2,5	2,2
03	Odjeća i obuća	*54,6*	-0,6	-0,3	4,1	-5,4
04	Stanovanje, voda, struja, gas i druga goriva	*71,1*	-1,0	0,2	-1,1	-1,6
05	Namještaj, oprema za domaćinstvo i rutinsko održavanje stana	*95,0*	-0,9	-0,1	-1,2	-1,4
06	Zdravlje	*25,7*	2,3	0,3	2,4	1,7
07	Prevoz	*92,6*	-4,4	-1,4	-5,7	-0,6
08	Komunikacije	*48,9*	0,4	0,0	0,6	0,3
09	Rekreacija i kultura	*39,6*	0,3	0,1	0,1	0,0
10	Obrazovanje	*13,5*	0,0	0,0	0,0	0,0
11	Hoteli i restorani	*161,6*	9,9	-0,1	2,4	10,8
12	Ostala dobra i usluge	*32,7*	-0,8	0,3	-0,7	-0,7
Specijalni agregati						
Proizvodi		*699,1*	-0,8	0,2	-0,7	-0,7
Usluge		*300,9*	5,5	-0,1	1,5	5,7
HICP - isključujući hranu, alkoholna pića i duvan		*635,3*	1,7	-0,2	0,0	1,8
Energija		*89,3*	-6,1	-1,4	-7,2	-2,0
Administrativna inflacija[1]		*53,6*	-0,9	0,0	-1,0	-1,0

[1] Administrativna inflacija mjeri kretanje administrativno formiranih cijena, i uključuje cijene: snabdijevanja vodom, kanalizacije, odnošenja smeća, el.energije, usluga iznajmljivanja parkinga, troškova vozačkog ispita, participacije za zdravstvene usluge, poštanskih usluga, školskih udžbenika, ulaznica za nacionalne parkove, državnog vrtića i jaslica, obaveznog osiguranja vozila i izdavanja administrativnih dokumenata poput izvoda iz knjige rođenih.

Grafik 2. Uticaj pojedinačnih oblasti na godišnju stopu inflacije (u %), avgust 2016.

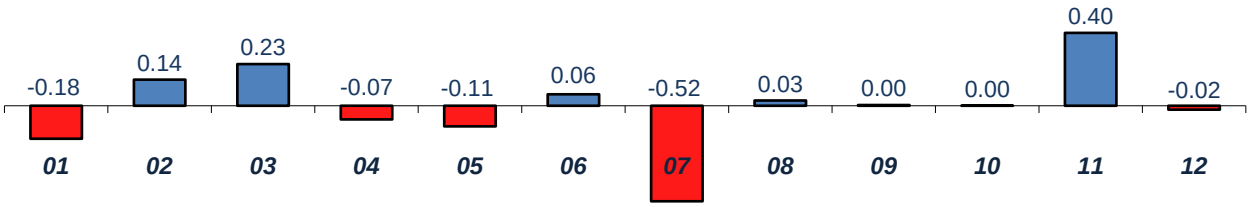

COICOP/HICP oblasti

Tabela 2. Podgrupe koje su najznačajnije uticale na mjesečnu stopu inflacije, avg. 2016.

COICOP/ HICP	Naziv podgrupe	Ponderi ‰	Mjesečna inflacija %	Uticaj u procentnim poenima
0117	Povrće	*38,4*	1,9	0,07
0112	Meso	*73,2*	0,9	0,06
0116	Voće	*17,2*	2,6	0,05
0321	Cipele i ostala obuća	*23,6*	0,9	0,02
0118	Šećer, džem, med, čokolada i slatkiši	*14,0*	1,4	0,02
1213	Ostali uređaji, predmeti i proizvodi za ličnu njegu	*17,8*	0,6	0,01
0114	Mlijeko, sir i jaja	*63,6*	0,2	0,01
0454	Čvrsta goriva	*11,4*	0,7	0,01
1111	Restorani, kafei i slično	*109,9*	0,1	0,01
0122	Mineralna voda, bezalkoholna pića, sokovi od voća i povrća	*15,7*	0,5	0,01
0611	Farmaceutski proizvodi	*15,6*	0,5	0,01
0115	Ulja i masti	*10.7*	-0.7	-0.01
1120	Usluge smještaja	*51.7*	-0.5	-0.02
0312	Odjeća	*30.2*	-1.2	-0.04
0722	Gorivo i mazivo za motorna vozila	*37.4*	-3.4	-0.13

Tabela 3. Podgrupe koje su najznačajnije uticale na godišnju stopu inflacije, avg. 2016.

COICOP/ HICP	Naziv podgrupe	Ponderi ‰	Godišnja inflacija %	Uticaj u procentnim poenima
1120	Usluge smještaja	*51,7*	4,8	0,25
0312	Odjeća	*30,2*	4,2	0,13
0220	Duvan	*31,7*	3,3	0,11
0321	Cipele i ostala obuća	*23,6*	4,1	0,10
0114	Mlijeko, sir i jaja	*63,6*	1,2	0,09
1111	Restorani, kafei i slično	*109,9*	0,5	0,07
0611	Farmaceutski proizvodi	*15,6*	3,9	0,06
0113	Riba i morski plodovi	*9,3*	6,3	0,06
0115	Ulja i masti	*10,7*	5,4	0,06
0118	Šećer, džem, med, čokolada i slatkiši	*14,0*	2,7	0,04
0111	Hljeb i žitarice	*47,9*	0,7	0,04
0820	Telefonska i telefaks oprema	*3,5*	7,9	0,03
0122	Mineralna voda, bezalkoholna pića, sokovi od voća i povrća	*15,7*	1,6	0,03
0212	Vino	*4,7*	4,1	0,02
0721	Rezervni djelovi i pribor za održavanje vozila	*8,0*	2,0	0,02
0119	Prehrambeni proizvodi n.d.s.	*7,5*	2,0	0,02
0732	Prevoz putnika drumom	*13,1*	0,9	0,01
0211	Žestoka alkoholna pića	*5,7*	2,2	0,01
0441	Snabdijevanje vodom	*4,2*	2,9	0,01
1211	Frizerske usluge i ostale usluge za ličnu njegu	*9,3*	1,2	0,01
0932	Oprema za sport, kampovanje i rekreaciju na otvorenom	*1,3*	-11,6	-0,01
1213	Ostali uređaji, predmeti i proizvodi za ličnu njegu	*17,8*	-2,2	-0,04
0116	Voće	*17,2*	-2,5	-0,04
0511	Namještaj i pokućstvo	*18,2*	-2,4	-0,04
0451	Električna energija	*40,3*	-2,1	-0,08
0561	Kratkotrajna dobra za rutinsko održavanje domaćinstva	*38,6*	-2,5	-0,09
0112	Meso	*73,2*	-2,7	-0,19
0117	Povrće	*38,4*	-7,6	-0,29
0722	Gorivo i mazivo za motorna vozila	*37,4*	-14,4	-0,53

Tabela 4. Stope inflacije u zemljama EU mjerene HICP-om, u %

	Avg-15 / Avg-14	Mar-16 / Mar-15	Apr-16 / Apr-15	Maj-16 / Maj-15	Jun-16 / Jun-15	Jul-16 / Jul-15	Avg-16 / Avg-15	Avg-16 / Jul-16
Euro područje	**0,1**	**0,0**	**-0,2**	**-0,1**	**0,1**	**0,2**	**0,2**	**0,1**
Evropska unija	**0,0**	**0,0**	**-0,2**	**-0,1**	**0,1**	**0,2**	**0,3**	**0,1**
Belgija (BE)	0,8	1,6	1,5	1,6	1,8	2,0	2,0	1,3
Bugarska (BG)	-0,8	-1,9	-2,5	-2,5	-1,9	-1,1	-1,1	0,0
Republika Češka (CZ)	0,2	0,3	0,5	0,0	-0,1	0,5	0,6	-0,2
Danska (DK)	0,3	-0,3	-0,3	-0,1	0,1	0,1	0,0	-0,4
Njemačka (DE)	0,1	0,1	-0,3	0,0	0,2	0,4	0,3	-0,1
Estonija (EE)	0,2	0,5	0,0	0,0	0,4	0,8	1,1	0,1
Irska (IE)	0,2	-0,6	-0,2	-0,2	0,1	0,1	-0,4	-0,2
Grčka (EL)	-0,4	-0,7	-0,4	-0,2	0,2	0,2	0,4	0,0
Španija (ES)	-0,5	-1,0	-1,2	-1,1	-0,9	-0,7	-0,3	0,0
Francuska (FR)	0,1	-0,1	-0,1	0,1	0,3	0,4	0,4	0,3
Hrvatska (HR)	-0,1	-0,9	-0,9	-1,2	-1,2	-1,1	-1,5	-0,2
Italija (IT)	0,3	-0,2	-0,4	-0,3	-0,2	-0,2	-0,1	-0,1
Kipar (CY)	-1,9	-2,2	-2,1	-1,9	-2,0	-0,4	-0,6	0,4
Letonija (LV)	0,2	-0,6	-0,7	-0,8	-0,6	0,1	-0,1	-0,7
Litvanija (LT)	-1,0	0,8	0,8	0,2	0,4	0,0	0,5	-0,4
Luksemburg (LU)	0,1	-0,6	-0,6	-0,6	-0,4	-0,4	-0,2	1,0
Mađarska (HU)	0,1	-0,2	0,3	-0,1	-0,1	-0,3	-0,1	-0,4
Malta (MT)	1,4	1,0	0,8	1,0	1,0	0,9	1,0	0,4
Holandija (NL)	0,4	0,5	-0,2	-0,2	-0,2	-0,6	0,1	0,2
Austrija (AT)	1,0	0,7	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6	-0,2
Poljska (PL)	-0,4	-0,4	-0,5	-0,4	-0,4	-0,6	-0,5	-0,2
Portugalija (PT)	0,7	0,5	0,5	0,4	0,7	0,7	0,8	0,0
Rumunija (RO)	-1,7	-2,4	-2,6	-3,0	-0,7	-0,3	0,3	0,0
Slovenija (SI)	-0,6	-0,9	-0,7	-0,5	0,1	-0,1	-0,2	-0,1
Slovačka (SK)	-0,2	-0,5	-0,4	-0,7	-0,7	-0,9	-0,8	-0,1
Finska (FI)	0,2	0,0	0,3	0,3	0,3	0,5	0,5	0,0
Švedska (SE)	0,6	1,2	1,0	0,8	1,2	1,1	1,2	-0,1
Velika Britanija (UK)	0,0	0,5	0,3	0,3	0,5	0,6	0,6	0,3

Izvor: EUROSTAT

p** = privremen podatak; ** = revidiran podatak; **...** = podatak nije dostupan*

Grafik 3. Godišnje stope inflacije mjerene HICP-om, u %, avgust 2016.

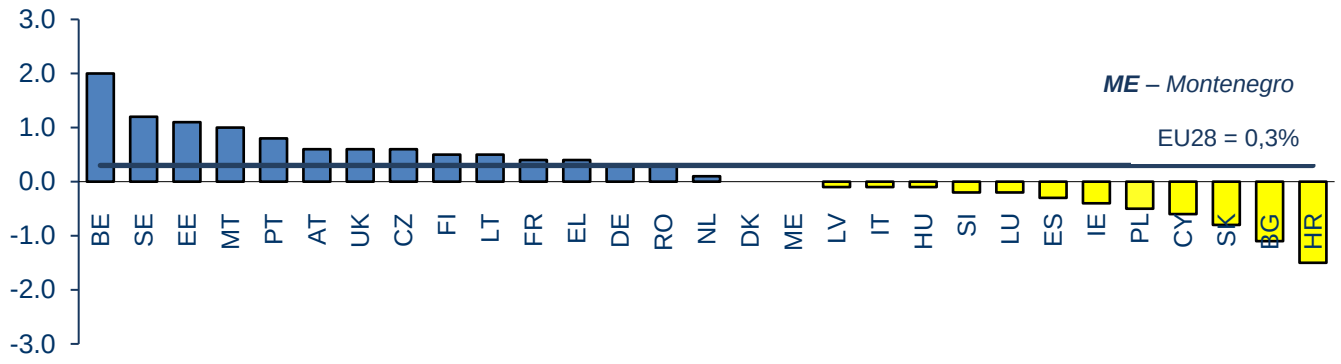

Godišnja inflacija u **Evropskoj uniji** u avgustu 2016. godine iznosila je 0,3%, dok je u **Euro području** u istom mjesecu iznosila 0,2%.

METODOLOŠKA OBJAŠNJENJA

Harmonizovani indeks potrošačkih cijena (HICP) je osnova za komparativna mjerenja inflacije u Evropskoj uniji i procjenu stabilnosti monetarne vrijednosti u eurozoni. Za razliku od Indeksa potrošačkih cijena (CPI) koristi drugačiji metodološki koncept koji se primjenjuje od strane svih članica EU.

Avg 2016 mjesec tekuće godine
Ø 2015 prosjek bazne godine

Ova stopa pokazuje promjenu prosječnih cijena u tekućem mjesecu, u odnosu na prosječne cijene u baznoj godini.

Avg 2016 tekući mjesec
Jul 2016 prethodni mjesec

Mjesečna stopa inflacije (tekući mjesec u odnosu na prethodni mjesec) mjeri promjenu prosječnih cijena tekućeg mjeseca u odnosu na prosječne cijene prethodnog mjeseca. Mjesečna stopa inflacije može biti pod uticajem sezonskih efekata.

Avg 2016 mjesec tekuće godine
Avg 2015 isti mjesec prethodne godine

Godišnja stopa inflacije (mjesec tekuće godine u odnosu na isti mjesec prethodne godine) mjeri promjenu prosječnih cijena u tekućem mjesecu u odnosu na prosječne cijene u istom mjesecu prethodne godine. U prisustvu stabilnog sezonskog modela, sezonski efekti nemaju uticaj na godišnju stopu inflacije .

Avg 2016 mjesec tekuće godine
Dec 2015 decembar prethodne godine

Ova stopa pokazuje promjenu prosječnih cijena u tekućem mjesecu u odnosu na prosječne cijene u decembru prethodne godine.

Uticaj pojedinih podgrupa na stopu inflacije pokazuje koliko je data podgrupa uticala na ukupnu stopu inflacije. Uticaj zavisi od pondera i stope inflacije date podgrupe. Ponderi predstavljaju relativno učešće potrošnje domaćinstava određene grupe ili podgrupe proizvoda u ukupnoj potrošnji. Zbog toga ponderi imaju važnu ulogu u računanju stope inflacije. Oni predstavljaju "važnost" određene grupe proizvoda u ukupnoj potrošnji domaćinstava u određenom referentnom periodu. Na primjer, ako tokom određenog mjeseca cijene hljeba porastu za 10%, ovo će uticati na rast inflacije za oko 0.5 procentnih poena (10*5%=0.5 p.p. - pošto je učešće hljeba u ukupnim troškovima 5%). Međutim, ako cijene ljekova zabilježe rast od 12%, ovo bi povećalo inflaciju za 0.06 procentnih poena (12*0.5%=0.06p.p. - pošto je učešće ljekova u ukupnim troškovima 0.5%). Ovaj jednostavan primjer pokazuje koliko veliki uticaj imaju ponderi na konačnu cifru koja prikazuje inflaciju.

Broj saopštenja**: 170**

Podgorica, 20. septembar 2016. godine

Izdaje i štampa Zavod za statistiku Crne Gore (MONSTAT)

81000 Podgorica, IV Proleterske br.2, telefon (+382) 20 231-004; telefaks (+382) 20 230-814

Saopštenje pripremio:

Miroslav PEJOVIĆ

e-mail: **contact@monstat.org**

Prilikom korišćenja ovih podataka navesti izvor